

VADLĪNIJAS KASĀCIJAS SŪDZĪBAS UN PROTESTA SAGATAVOŠANAI KRIMINĀLLIETĀ

Kasācijas instances tiesas primārais uzdevums ir nodrošināt tiesību normu vienveidīgu interpretāciju un piemērošanu. Latvijā ir viena kasācijas instances tiesa – Augstākā tiesa jeb Senāts.

Senāts, ievērojot kasācijas sūdzībā vai protestā izteiktos argumentus, pārbauda pārsūdzētā apelācijas instances tiesas nolēmuma tiesiskumu, proti, pārbauda, vai tiesa ir pareizi piemērojusi materiālo tiesību normas un vai nav pieļāvusi tādu procesuālo tiesību normu pārkāpumus, kas atzīstami par būtiskiem un noveduši pie nelikumīga nolēmuma. Senāts kā kasācijas instances tiesa krimināllietu pēc būtības neizskata. Tas nozīmē, ka kasācijas instances tiesa lietas faktiskos apstākļus neskaidro, pierādījumus un sodu ietekmējošos apstākļus no jauna neizvērtē. Senāts tikai pārbauda, vai pārsūdzētajā nolēmumā ir ievērotas Kriminālprocesa likumā izvirzītās prasības pierādījumu vērtēšanā, vai pareizi piemērots Krimināllikums, piemēram, kvalificējot noziedzīgu nodarījumu un nosakot sodu, un vai tiesas nolēmums atbilst Kriminālprocesa likuma prasībām.

Kasācijas sūdzībā un protestā ietvertie argumenti nosaka kasācijas tiesvedības robežas, proti, to, kādā apjomā un ietvaros Senāts pārbaudīs pārsūdzēto nolēmumu. Kasācijas sūdzības un protesta iesniedzējam jānorāda uz konkrētu tiesas pieļautu pārkāpumu tiesību normu piemērošanā un jāpamato, kā tieši šis pārkāpums ir izpaudies un kā tas novedis pie nelikumīga nolēmuma. Kasācijas sūdzības un protesta saturam jābūt kodolīgam.

Lai atvieglotu kasācijas sūdzības un protesta sagatavošanu, Senāta Krimināllietu departamentā izstrādātas vadlīnijas. Šīs vadlīnijas ir vispārīgi ieteikumi, bet ne izsmeļoši norādījumi. Tās izmantojamas, ievērojot Kriminālprocesa likuma prasības un Senāta judikatūrā nostiprinātās atziņas par tiesību normu piemērošanu, īpašu uzmanību pievēršot atziņām saistībā ar Kriminālprocesa likuma 54. nodaļu („[Lietas izskatīšana kasācijas kārtībā](#)”) ietverto normu piemērošanu.

SATURA RĀDĪTĀJS

I. Vispārīgie jautājumi	2
II. Pārsūdzība kasācijas kārtībā	2
III. Personas, kas var iesniegt kasācijas sūdzību un protestu	3
IV. Kasācijas sūdzības un protesta struktūra un atsevišķo sadaļu saturs	3
4.1. Ievaddaļa	3
4.2. Kasācijas sūdzības un protesta pamatojums	4
4.2.1. Ar Krimināllikuma pārkāpumu saistītie lietas apstākļi un juridiskais pamatojums (argumenti)	6
4.2.2. Ar Kriminālprocesa likuma būtisku pārkāpumu saistīti lietas apstākļi un juridiskais pamatojums (argumenti)	7
4.3. Senātam izteiktie lūgumi	9
4.4. Pievienotie dokumenti	9
V. Kasācijas sūdzības un protesta iesniegšanas vieta, veids un termiņš	9
5.1. Kasācijas sūdzības un protesta iesniegšanas vieta	9
5.2. Kasācijas sūdzības un protesta iesniegšanas veids	9
5.3. Kasācijas sūdzības un protesta iesniegšanas termiņš	10
Papildu informācija par tiesvedību Senātā	11
1. pielikums. Kasācijas sūdzības veidlapa	11

I. Vispārīgie jautājumi

1. Šajās vadlīnijās sniegti vispārīgi ieteikumi kasācijas sūdzības un protesta sagatavošanai, tostarp pamatošanai un saturiskā izklāsta strukturēšanai, kā arī iesniegšanai.
2. Vadlīnijas izmantojamas, ievērojot Kriminālprocesa likuma prasības, it īpaši uzmanība jāpievērš Kriminālprocesa likuma [54. nodaļas](#) „Lietas izskatīšana kasācijas kārtībā” noteikumiem.
3. Lai ilustrētu vadlīnijās ietvertos ieteikumus, norādīti piemēri.
4. Pirms kasācijas sūdzības un protesta iesniegšanas jāpārliedz, ka tajā norādīti obligātie dokumenta rekvizīti, tajā skaitā jāpārliedz, ka dokumentā norādīts kasācijas sūdzības vai protesta iesniedzējs, parakstīšanas datums un paraksts.
5. Sagatavojot kasācijas sūdzību, ieteicams izmantot kasācijas sūdzības veidlapu ([1. pielikums](#)).

II. Pārsūdzība kasācijas kārtībā

6. Kasācijas kārtībā var pārsūdzēt apelācijas instances tiesas nolēmumu, kurš vēl nav stājies spēkā.
7. Kriminālprocesa likumā noteikts, ka kasācijas kārtībā nav pārsūdzami, piemēram, šādi nolēmumi:
 - pirmās un apelācijas instances tiesas nolēmumi, kas pieņemti vienošanās procesā (Kriminālprocesa likuma [540.¹](#) panta septītā daļa, [542.](#) panta otrā daļa, [548.²](#) panta otrā daļa, [548.³](#) panta sestā daļa);
 - pirmās instances tiesas lēmums par medicīniska rakstura piespiedu līdzekļu atcelšanu vai grozīšanu vai arī atteikšanos to darīt un apgabaltiesas lēmums, kas pieņemts, izskatot sūdzību vai protestu par minēto pirmās instances tiesas lēmumu (Kriminālprocesa likuma [608.](#) panta piektā daļa);
 - rajona (pilsētas) tiesas un apgabaltiesas lēmumi par noziedzīgi iegūtu mantu (Kriminālprocesa likuma [631.](#) panta pirmā, trešā un ceturtnā daļa);
 - lēmumi, kas pieņemti attiecībā uz notiesāto ar sprieduma vai lēmuma izpildi saistītos jautājumos (Kriminālprocesa likuma [651.](#) panta septītā daļa);
 - rajona (pilsētas) tiesas tiesneša lēmums par Latvijā izpildāmā soda noteikšanu ārvalstī notiesātai personai un apgabaltiesas lēmums, kas pieņemts, izskatot sūdzību par minēto rajona (pilsētas) tiesas tiesneša lēmumu (Kriminālprocesa likuma [760.](#) panta septītā daļa).
8. Kasācijas kārtībā var pārsūdzēt arī apelācijas instances tiesas nolēmumu daļā (sk. vadlīniju [39. punktu](#)).
9. Kasācijas kārtībā Senāts pārbauda pārsūdzētā nolēmuma tiesiskumu. Tas nozīmē, ka Senāts atbilstoši kasācijas sūdzībai vai protestam pārbauda, vai tiesa, kuras nolēmums tiek pārsūdzēts, tiesas spriešanās ir pieļāvusi Krimināllikuma pārkāpumu vai Kriminālprocesa likuma būtisku pārkāpumu, kas novedis pie nelikumīga nolēmuma.
10. Kasācijas kārtībā Senāts pierādījumus lietā no jauna neizvērtē un jaunus lietas faktiskus apstākļus nenodibina, kā arī sodu no jauna nenosaka. Arī jautājums par to, vai lietā esošie pierādījumi ir vai nav pietiekami apsūdzētā vainīguma konstatēšanai, ir būtības jautājums, kas kasācijas kārtībā nav pārbaudāms. Lietas izskatīšana pēc būtības notiek tikai pirmās un apelācijas instances tiesās. Saistībā ar tiesas, kas izskata lietu pēc būtības, sniegto pierādījumu izvērtējumu Senāts pārbauda, vai ir ievērotas Kriminālprocesa likumā izvirzītās prasības pierādījumu vērtēšanā un vai pareizi piemērots Krimināllikums.
11. Senāts nevar pasliktināt apsūdzētā stāvokli un apmierināt cietušā kasācijas sūdzību, konstatējot, ka apsūdzētā darbības būtu kvalificējamās kā smagāks noziedzīgs nodarījums, ja prokurors par apelācijas instances tiesas nolēmumu nav iesniedzis kasācijas protestu un nav atbalstījis cietušā iesniegto kasācijas sūdzību. Tāpat Senāts nevar pasliktināt apsūdzētā stāvokli un apmierināt prokurora kasācijas protestu vai cietušā kasācijas sūdzību, ja par pirmās instances tiesas spriedumu nav bijis iesniegts prokurora apelācijas protests vai cietušā apelācijas sūdzība par apsūdzētajam noteiktā soda pastiprināšanu vai par smagāku apsūdzību.
12. Ja lieta apelācijas instances tiesā iztiesāta atkārtoti pēc Senāta lēmuma, šādu apelācijas instances tiesas nolēmumu kasācijas kārtībā var pārsūdzēt par Senāta lēmumā sniegto norādījumu neizpildīšanu, likuma pārkāpumiem norādījumu izpildē vai no jauna pieļautu Krimināllikuma pārkāpumu, vai Kriminālprocesa likuma būtisku pārkāpumu lietas atkārtotā iztiesāšanā.

III. Personas, kas var iesniegt kasācijas sūdzību un protestu

13. Kasācijas sūdzību var iesniegt apsūdzētais, viņa aizstāvis, cietušais, viņa pārstāvis un likumiskais pārstāvis, kā arī kriminālprocesā aizskartais mantas īpašnieks, kura mantai uzlikts arests (Kriminālprocesa likuma [571.](#) panta pirmā daļa).
14. Prokurors var iesniegt kasācijas protestu (Kriminālprocesa likuma [571.](#) panta trešā daļa).
15. Apsūdzētais kasācijas sūdzību var iesniegt par viņa tiesību aizskārumu, bet cietušais un kriminālprocesā aizskartais mantas īpašnieks, kura mantai uzlikts arests, var iesniegt kasācijas sūdzību daļā, kas aizskar viņa tiesības un intereses (Kriminālprocesa likuma [571.](#) panta otrā daļa).
16. Kasācijas sūdzību vai protestu paraksta iesniedzējs.

IV. Kasācijas sūdzības un protesta struktūra un atsevišķo sadaļu saturs

17. Kasācijas sūdzībā un protestā norāda pārsūdzēto nolēmumu, kasācijas pamatu (sk. vadlīniju [26. punktu](#)) un ar to saistītos argumentus (sk. vadlīniju [32. punktu](#)), kā arī Senātam izteikto lūgumu (sk. vadlīniju [39. punktu](#)).
18. Kasācijas sūdzību un protestu ieteicams strukturēt (sk. vadlīniju 4.1., [4.2.](#) , [4.3.](#) sadaļu).
19. Kasācijas sūdzībai un protestam jābūt salasāmiem.
20. Kasācijas sūdzības un protesta saturs ir jāizklāsta kodolīgi, norādot būtiskāko, kā arī izvairoties no atkārtojumiem. Tāpat ieteicams izvairīties no tiesību normas nevajadzīgas un pārāk plašas pārstāstīšanas vai citēšanas. Kasācijas sūdzībā un protestā nav jāpārraksta pirmās un apelācijas instances tiesu nolēmumu saturs.
21. Kasācijas sūdzībā un protestā nelieto aizskarošu valodu vai izaicinošus izteikumus, izņemot gadījumus, kad šādi izteikumi ir saistīti ar kasācijas pamatu un to citēšana ir nepieciešama kasācijas sūdzības vai protesta pamatošanai.
22. Kasācijas sūdzība un protests sagatavojami latviešu valodā. Personai, ja tā neprot latviešu valodu, ir tiesības iesniegt kasācijas sūdzību valodā, kuru tā prot (Kriminālprocesa likuma [11.](#) pants).
23. Kasācijas sūdzības un protesta lappuses numurē. Teksta aizsargāšanai dokumentā labo un kreiso malu atstāj ne mazāk par 3 cm.

4.1. Ievaddaļa

24. Kasācijas sūdzības un protesta ievaddaļā norāda nolēmumu, par kuru iesniedz kasācijas sūdzību vai protestu, proti, tiesu, kas pārsūdzēto nolēmumu pieņēmusi, nolēmuma datumu, krimināllietas numuru un kādā apjomā – pilnībā vai kādā daļā – nolēmumu pārsūdz.

Piemēri

- Kasācijas kārtībā pārsūdzu pilnībā Vidzemes apgabaltiesas 2022. gada 31. maija spriedumu krimināllietā Nr. 12345678901.
- Kasācijas kārtībā pārsūdzu Rīgas apgabaltiesas 2022. gada 27. janvāra spriedumu krimināllietā Nr. 12345678901 daļā par [pers. A] atzīšanu par vainīgu un sodīšanu pēc Krimināllikuma 20. panta otrās daļas, 15. panta ceturtais daļas, 218. panta otrās daļas, par [pers. A] noteikto galīgo sodu un par kaitējuma kompensācijas nenoteikšanu.

25. Norādot pārsūdzības apjomu, jāņem vērā, ka kasācijas sūdzībā un protestā jāietver atbilstoši argumenti ([sk. vadlīniju 4.2. sadaļu](#)) par pārsūdzētā nolēmuma nepareizību katrā no pārsūdzētajām nolēmuma daļām.

4.2. Kasācijas sūdzības un protesta pamatojums

26. Kasācijas sūdzībā un protestā jānorāda, kādu Krimināllikuma pārkāpumu (Kriminālprocesa likuma [574.](#) pants) vai Kriminālprocesa likuma būtisku pārkāpumu, kas novedis pie nelikumīga nolēmuma (Kriminālprocesa likuma [575.](#) pants), tiesa pieļāvusi (kasācijas pamats).

27. Krimināllikuma pārkāpums ir:

- Krimināllikuma Vispārīgās daļas pantu nepareiza piemērošana;
- Krimināllikuma panta, tā daļas vai punkta nepareiza piemērošana, kvalificējot noziedzīgu nodarījumu;
- tāda soda veida vai mēra noteikšana apsūdzētajam, kāds nav paredzēts attiecīgajā Krimināllikuma panta, tā daļas vai punkta sankcijā.

Piemēri

- Apelācijas instances tiesa, nosakot apsūdzētajai sodu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības – brīvības atņemšanu uz 1 gadu 10 mēnešiem –, pieļāvusi Kriminālprocesa likuma 574. panta 1. punktā norādīto pārkāpumu, jo nepareizi piemērojusi Krimināllikuma Vispārīgās daļas normu – Krimināllikuma 50. panta otro daļu.
- Apelācijas instances tiesa ir pieļāvusi Kriminālprocesa likuma 574. panta 2. punktā norādīto Krimināllikuma pārkāpumu – nepareizi piemērojusi Krimināllikuma 300. panta otro daļu, kvalificējot noziedzīgu nodarījumu.
- Apelācijas instances tiesa pretēji Krimināllikuma 5. panta pirmajai daļai un pārejas noteikumu 25. un 26. punktam apsūdzētajam [pers. A] noteikusi pamatsodu, kāds nebija paredzēts Krimināllikuma 180. panta pirmās daļas sankcijā likuma redakcijā šā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas laikā. Līdz ar to tiesa pieļāvusi Kriminālprocesa likuma 574. panta 3. punktā norādīto Krimināllikuma pārkāpumu.

28. Kriminālprocesa likuma būtiski pārkāpumi, kas katrā ziņā izraisa tiesas nolēmuma atcelšanu, ir šādi:

- tiesa lietu izskatījusi nelikumīgā sastāvā;
- nav ievēroti apstākļi, kas izslēdz tiesneša piedalīšanos krimināllietas izskatīšanā;
- lieta izskatīta apsūdzētā vai procesā iesaistīto personu prombūtnē, ja apsūdzētā un šo personu piedalīšanās saskaņā ar Kriminālprocesa likumu ir obligāta;
- pārkāptas apsūdzētā tiesības lietot valodu, kuru viņš prot, un izmantot tulka palīdzību;
- apsūdzētajam nav dots vārds aizstāvības runai vai nav dota iespēja teikt pēdējo vārdu;
- lietā nav tiesas sēdes protokola, ja tas ir obligāts;
- taisot spriedumu, pārkāpts tiesas apspriedes noslēpums;
- lieta izskatīta bez pierādījumu pārbaudes, neievērojot Kriminālprocesa likuma [499.](#) panta nosacījumus.

Par Kriminālprocesa likuma būtisku pārkāpumu var tikt atzīta arī apsūdzētā vai cietušā izraidīšana no tiesas zāles, ja tā ir bijusi nepamatota un tas ir būtiski ierobežojis šo personu procesuālās tiesības un līdz ar to novedis pie nelikumīga nolēmuma.

Par Kriminālprocesa likuma būtisku pārkāpumu var tikt atzīti arī citi Kriminālprocesa likuma pārkāpumi, kas noveduši pie nelikumīga nolēmuma.

Piemēri

- Apelācijas instances tiesa nav izvērtējusi apelācijas sūdzībā norādītus būtiskus argumentus, kuriem ir nozīme lietas taisnīgā izspriešanā, nosakot apsūdzētajam sodu. Līdz ar to apelācijas instances tiesa ir pieļāvusi Kriminālprocesa likuma 564. panta ceturtais daļas pārkāpumu, kas atzīstams par Kriminālprocesa likuma būtisku pārkāpumu šā likuma 575. panta trešās daļas izpratnē un ir novedis pie nelikumīga nolēmuma.
- Apelācijas instances tiesa ir pārkāpusi Kriminālprocesa likuma 564. panta ceturto daļu un 511. panta otro daļu, jo nav izvērtējusi [pers. B] liecinieces statusā sniegtās liecības atbilstību Kriminālprocesa likuma 130. pantā noteiktajiem pierādījumu pieļaujamības kritērijiem un Senāta judikatūrā paustajām atziņām. Norādītie pārkāpumi atzīstami par Kriminālprocesa likuma būtiskiem pārkāpumiem šā likuma 575. panta trešās daļas izpratnē, kas noveduši pie nelikumīga nolēmuma.
- Apelācijas instances tiesa, nekonstatējot Kriminālprocesa likuma 575. panta pirmās daļas 3. punktā norādīto pirmās instances tiesas pieļauto pārkāpumu, proti, nepamatotu lietas iztiesāšanu, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 465. panta pirmās daļas 2. punktu un atstājot negrozītu pirmās instances tiesas spriedumu, pieļāvusi Kriminālprocesa likuma 566. panta pārkāpumu. Minētais pārkāpums atzīstams par Kriminālprocesa likuma būtisku pārkāpumu šā likuma 575. panta trešās daļas izpratnē, kas novedis pie nelikumīga nolēmuma. Savukārt pirmās instances tiesa, izskatot lietu apsūdzētā prombūtnē, neievērojot Kriminālprocesa likuma 465. panta pirmās daļas 2. punkta prasības, pieļāvusi Kriminālprocesa likuma 575. panta pirmās daļas 3. punktā paredzēto pārkāpumu, kas katrā ziņā izraisa tiesas nolēmuma atcelšanu.

29. Kriminālprocesa likuma pārkāpums, kurš nav būtisks un nav novedis pie nelikumīga nolēmuma, nav pamats tiesas nolēmuma atcelšanai.

30. Kasācijas sūdzībā un protestā var būt norādīti viens vai vairāki kasācijas pamati. Ieteicams kasācijas pamatus numurēt.

31. Kasācijas sūdzībā un protestā ieteicams nošķirt kasācijas pamatus, kas izpaužas kā Krimināllikuma pārkāpumi, un kasācijas pamatus, kas izpaužas kā Kriminālprocesa likuma būtiski pārkāpumi.

32. Katrs kasācijas pamats ir jāargumentē. Ar kasācijas pamatu saistītais arguments ir kasācijas sūdzībā un protestā norādītais juridiskais pamatojums, kas paskaidro, kā kasācijas sūdzības vai protesta iesniedzēja ieskatā izpaudusies kļūda Krimināllikuma piemērošanā vai kā izpaudies Kriminālprocesa likuma būtisks pārkāpums un kā tas novedis pie nelikumīga nolēmuma.

33. Argumentācijā izmantojami konkrētās lietas apstākļiem atbilstoši tiesību avoti (norādes uz tiesību normām, judikatūru, tiesību doktrīnas atziņām). Norādēm uz avotiem jābūt tik detalizētām, lai attiecīgo avotu varētu identificēt un atrast (autors, nosaukums, izdevējs (ja ir), publikācijas laiks un vieta, tīmekļvietnes adrese, ja publicēts internetā, u. tml. informācija par avotu).

34. Ar pieļauto pārkāpumu saistītos lietas apstākļus norāda tiktāl, cik tie ir nozīmīgi, lai izprastu, kā izpaudies Krimināllikuma pārkāpums vai Kriminālprocesa likuma būtisks pārkāpums, kas veido pamatu kasācijas sūdzības vai protesta iesniegšanai.

35. Uz katru kasācijas pamatu attiecināmos argumentus izklāsta zem attiecīgā kasācijas pamata.

36. Ja kasācijas pamata apraksts pārsniedz vienu lappusi, ieteicams veidot īsu tā kopsavilkumu, kura apjomam nevajadzētu pārsniegt vienu rindkopu.

4.2.1. Ar Krimināllikuma pārkāpumu saistītie lietas apstākļi un juridiskais pamatojums (argumenti)

Piemēri

- Apelācijas instances tiesa, nosakot apsūdzētajai sodu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības – brīvības atņemšanu uz 1 gadu 10 mēnešiem –, pieļāvusi Kriminālprocesa likuma 574. panta 1. punktā norādīto pārkāpumu, jo nepareizi piemērojusi Krimināllikuma Vispārīgās daļas normu – Krimināllikuma 50. panta otro daļu.

Ar Rīgas apgabaltiesas 2022. gada 19. maija spriedumu saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta pirmo un otro daļu, daļēji saskaitot piespriestos sodus, [pers. B] noteikta brīvības atņemšana uz 1 gadu 10 mēnešiem.

Krimināllikuma 50. panta otrā daļa noteic, ka gadījumā, ja visi noziedzīgie nodarījumi, kas veido noziedzīgu nodarījumu kopību, ir kriminālpārkāpumi vai mazāk smagi noziegumi, galīgais sods nosakāms, ietverot vieglāko sodu smagākajā vai arī pilnīgi vai daļēji saskaitot piespriestos sodus. Šādā gadījumā kopējais soda apmērs vai laiks drīkst pārsniegt maksimālo soda apmēru vai laiku, kāds paredzēts par smagāko no izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, bet ne vairāk kā par pusi no maksimālā soda apmēra vai laika, kāds paredzēts par smagāko no izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem. Krimināllikuma 180. panta pirmajā daļā paredzētie [pers. B] izdarītie noziedzīgie nodarījumi atbilstoši Krimināllikuma 7. panta trešajai daļai klasificējami kā mazāk smagi noziegumi, par kuriem paredzēts brīvības atņemšanas sods uz laiku līdz vienam gadam vai īslaicīga brīvības atņemšana, vai piespiedu darbs, vai naudas sods. Līdz ar to atbilstoši Krimināllikuma 50. panta otrajai daļai galīgais brīvības atņemšanas sods [pers. B] nedrīkstēja pārsniegt 1 gadu 6 mēnešus. Tādējādi, nosakot sodu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības, apelācijas instances tiesa nepareizi piemērojusi Krimināllikuma 50. panta otro daļu un nepamatoti pasliktinājusi apsūdzētās stāvokli.

- Apelācijas instances tiesa ir pieļāvusi Kriminālprocesa likuma 574. panta 2. punktā norādīto Krimināllikuma pārkāpumu – nepareizi piemērojusi Krimināllikuma 300. panta otro daļu, kvalificējot noziedzīgu nodarījumu.

Ar pirmās instances tiesas spriedumu apsūdzētā [pers. D] atzīta par vainīgu un sodīta pēc Krimināllikuma 300. panta otrās daļas par to, ka 2017. gada 10. aprīlī [pers. D], būdama pratināta liecinieces statusā, mantkārīgā nolūkā sniedza apzināti nepatiesas liecības par to, ka [pers. G] ir viltojis [pers. D] parakstus uz vienošanās dokumentiem un viltotus dokumentus iesniedzis Latvijas Zvērinātu advokātu padomē. Apelācijas instances tiesa atstājusi negrozītu pirmās instances tiesas spriedumu un norādījusi, ka pirmās instances tiesa pareizi konstatējusi apsūdzētās [pers. D] darbībās visas Krimināllikuma 298. panta otrajā daļā un 300. panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu sastāvu pazīmes.

Atstājot negrozītu pirmās instances tiesas spriedumu daļā par [pers. D] atzīšanu par vainīgu Krimināllikuma 298. panta otrajā daļā un 300. panta otrajā daļā paredzētajos noziedzīgajos nodarījumos un sodīšanu, apelācijas instances tiesa nav ņēmusi vērā, ka [pers. D] faktiski neatbilda liecinieka statusam un uz viņu nebija attiecināma Kriminālprocesa likumā lieciniekam izvirzītā prasība – sniegt patiesu liecību –, un apzināti nepatiesas liecības sniegšanas gadījumā tikt sauktai pie kriminālatbildības. Senāta judikatūrā atzīts, ka, noskaidrojot speciālā subjekta īpašības Krimināllikuma 300. panta izpratnē, jāņem vērā nevis personas procesuālā statusa formālais raksturs, bet personas faktiskā saistība ar konkrēto noziedzīgo nodarījumu (*Senāta 2022. gada 25. marta lēmums lietā Nr. SKK-16/2022, ECLI:LV:AT:2022:0325:11331036516.6.L*). [Pers. D] nav atzīstama par speciālo subjektu Krimināllikuma 300. panta otrās daļās izpratnē, jo [pers. D] bija faktiski saistīta ar Krimināllikuma 298. panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu un nopratināšanā viņai bija tiesības uz aizstāvību. Līdz ar to [pers. D] izdarītajā nodarījumā nav konstatējams noziedzīga nodarījuma sastāvs.

- Apelācijas instances tiesa pretēji Krimināllikuma 5. panta pirmajai daļai un pārejas noteikumu 25. un 26. punktam apsūdzētajam [pers. A] noteikusi pamatsodu, kāds nebija paredzēts Krimināllikuma 180. panta pirmās daļas sankcijā likuma redakcijā šā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas laikā. Līdz ar to tiesa pieļāvusi Kriminālprocesa likuma 574. panta 3. punktā norādīto Krimināllikuma pārkāpumu.

Apelācijas instances tiesa ir atcēlusi pirmās instances tiesas spriedumu daļā par [pers. A] noteikto brīvības atņemšanas sodu par izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem un par galīgo sodu. Apelācijas instances tiesa atzinusi, ka ieslodzījuma vietā apsūdzētais [pers. A] var tikt pakļauts tādām ciešanām, kas sasniedz necilvēcīgas un pazemojošas izturēšanās sliekšni, un tādēļ viņam nav nosakāms Krimināllikuma 180. panta pirmās daļas sankcijā paredzētais sods – brīvības atņemšana. Izvērtējusi lietā konstatētos sodu ietekmējošos apstākļus kopumā, tajā skaitā ziņas par apsūdzētā personību, apelācijas instances tiesa [pers. A] noteikusi sodu – probācijas uzraudzību.

Krimināllikuma 180. panta pirmās daļas (likuma redakcijā, kas bija spēkā noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas laikā) sankcija paredzēja sodīt ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu. Krimināllikuma 5. panta pirmā daļa noteic, ka nodarījuma (darbības vai bezdarbības) noziedzīgumu un sodāmību nosaka likums, kas bijis spēkā šā nodarījuma izdarīšanas laikā. Minētā panta otrā daļa noteic, ka likumam, kas atzīst nodarījumu par nesodāmu, mīkstina sodu vai ir citādi labvēlīgs personai, ja vien attiecīgajā likumā nav noteikts citādi, ir atpakaļejošs spēks. Krimināllikuma pārejas noteikumu 25. un 26. punktā noteikti izņēmuma gadījumi, kādos piemērojams pamatsods – probācijas uzraudzība: 1) nepilngadīgajiem – par jebkuru šā likuma Sevišķajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja tas izdarīts pēc 2021. gada 31. decembra; 2) pilngadīgām personām – par pārejas noteikumu 25. un 26. punktā norādītajiem konkrētiem noziedzīgajiem nodarījumiem, ja tie izdarīti pēc 2021. gada 31. decembra. Tādējādi pamatsods – probācijas uzraudzība – nav piemērojams kā pamatsods, ja noziedzīgs nodarījums izdarīts līdz 2022. gada 1. janvārim. Ņemot vērā, ka [pers. A] ir pilngadīgs apsūdzētais, kurš Krimināllikuma 180. panta pirmajā daļā paredzētos noziedzīgos nodarījumus izdarīja līdz 2022. gada 1. janvārim, apelācijas instances tiesa pretēji Krimināllikuma 5. panta pirmajai daļai un pārejas noteikumu 25. un 26. punktam apsūdzētajam [pers. A] noteikusi pamatsodu, kāds nebija paredzēts Krimināllikuma 180. panta pirmās daļas sankcijā likuma redakcijā šā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas laikā.

4.2.2. Ar Kriminālprocesa likuma būtisku pārkāpumu saistīti lietas apstākļi un juridiskais pamatojums (argumenti)

Piemēri

- Apelācijas instances tiesa nav izvērtējusi apelācijas sūdzībā norādītus būtiskus argumentus, kuriem ir nozīme lietas taisnīgā izspriešanā, nosakot apsūdzētajam sodu. Līdz ar to apelācijas instances tiesa ir pieļāvusi Kriminālprocesa likuma 564. panta ceturtais daļas pārkāpumu, kas atzīstams par Kriminālprocesa likuma būtisku pārkāpumu šā likuma 575. panta trešās daļas izpratnē un novedis pie nelikumīga nolēmuma.

Apelācijas instances tiesa atstājusi negrozītu pirmās instances tiesas spriedumu un atzinusi, ka pirmās instances tiesas apsūdzētajam noteiktais sods ir taisnīgs un samērīgs, atbilstošs Krimināllikuma 35. pantā noteiktajam soda mērķim un Krimināllikuma 46. pantā paredzētajiem soda noteikšanas nosacījumiem.

Krimināllikuma 46. panta otrā daļa noteic, ka, nosakot soda veidu, ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību. Juridiskajā literatūrā norādīts, ka ziņas, kas raksturo personību un kurām ir krimināltiesiska nozīme, skar četrus cilvēka dzīves un darbības aspektus: 1) fizisko stāvokli, 2) psihisko stāvokli, 3) sociālo statusu un 4) tiesisko statusu, un to izvērtēšana ļauj, no vienas puses, noskaidrot personas noziedzīgās uzvedības cēloņus, tās noziedzīgo tieksmju stabilitāti, bet, no otras puses, noteikt maksimāli lietderīgo soda veidu, lai sasniegtu tā mērķi. Savukārt viens no apstākļiem, kas raksturo personas fizisko stāvokli, ir invaliditāte (*Liholaja V. 46. panta komentārs. Grām.: Krimināllikuma komentāri. Pirmā daļa (I-VIII nodaļa). Trešais papildinātais izdevums. Krastiņš U., Liholaja V. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2021, 203. lpp.*). Tādējādi ziņas par personas invaliditāti ir personību raksturojoša ziņa un tai ir būtiska nozīme individualizēta un taisnīga soda noteikšanā. Apelācijas instances tiesa, atstājot negrozītu pirmās instances tiesas spriedumu par apsūdzētajam noteikto brīvības atņemšanas sodu, nav izvērtējusi apelācijas sūdzībā norādīto, ka apsūdzētajam ir II invaliditātes grupa, slimības izraisītas regulāras lēkmes un izteikti kustību ierobežojumi, tādēļ viņam katru nedēļu slimnīcā ir jāsaņem bioloģisko preparātu injekcijas un ikdienā jālieto virkne medikamentu, citādāk viņam iestājas kāju paralīze un nav iespējams pārvietoties. Tāpat apelācijas instances tiesa nav izvērtējusi, vai, atrodoties brīvības atņemšanas vietā, būs iespējams apsūdzētajam nodrošināt regulāras injekcijas un medikamentozu ārstēšanu.

- Apelācijas instances tiesa ir pārkāpusi Kriminālprocesa likuma 564. panta ceturto daļu un 511. panta otro daļu, jo nav izvērtējusi [pers. B] liecinieces statusā sniegtās liecības atbilstību Kriminālprocesa likuma 130. pantā noteiktajiem pierādījumu pieļaujamības kritērijiem un Senāta judikatūrā paustajām atziņām. Norādītie pārkāpumi atzīstami par Kriminālprocesa likuma būtiskiem pārkāpumiem šā likuma 575. panta trešās daļas izpratnē, kas noveduši pie nelikumīga nolēmuma.

No lietas materiāliem redzams, ka lieciniece [pers. B] 2020. gada 7. jūlijā sniegusi ziņas par to, ka ikdienā siltumnīcā laistījusi un kopusi marihuānu saturošus augus, kuri no citiem atšķiras ar specifisku smaržu (*lietas 1. sējuma 92. lapa*). Apelācijas instances tiesa atzinusi, ka liecinieces [pers. B] 2020. gada 7. jūlijā sniegtās ziņas par faktiem izskatāmajā lietā ir izmantojamas kā pierādījums, jo tās nav iegūtas, pārkāpjot kriminālprocesa pamatprincipus. [Pers. B] pirmstiesas kriminālprocesā pamatoti nopratināta kā lieciniece, jo pirms pratināšanas procesa virzītājam nebija ziņu par to, ka lieciniece varētu būt iesaistīta marihuānas audzēšanā. Turklāt lieciniecei izskaidrotas tiesības neliecināt pret sevi un saviem tuviniekiem, viņa piekritusi liecināt un nekad nav noliegusi, ka siltumnīcā audzējusi kratīšanas laikā izņemtos marihuānas stādus.

Senāta 2017. gada 30. maija lēmumā lietā Nr. SKK-60/2017 norādīts, ka, lai noteiktu, vai ziņas, kuras iegūtas, pratinot apsūdzēto liecinieka statusā, atbilstoši Kriminālprocesa likuma 130. pantā noteiktajam ir pieļaujamas un pierādīšanā izmantojamas, būtiska nozīme ir vispusīgam to apstākļu vērtējumam, kas noteic personas faktisko saistību ar konkrēto noziedzīgo nodarījumu, un tam, vai persona pamatoti pratināta kā liecinieks. Senāta izskatītajā lietā apsūdzētā vainīgums apelācijas instances tiesas spriedumā bija pamatots ar apsūdzētā liecībām, kuras pirmstiesas kriminālprocesā viņš sniedzis liecinieka statusā. Senāts lēmumā ir sniedzis atziņas par liecinieka un apsūdzētā tiesību atšķirīgo apjomu. Šī jautājuma noskaidrošana ir būtiska arī izskatāmajā lietā. Apelācijas instances tiesa, atzīstot, ka liecinieces [pers. B] 2020. gada 7. jūlijā sniegtās ziņas par faktiem izskatāmajā lietā ir izmantojamas kā pierādījums, nav izvērtējusi [pers. B] 2020. gada 7. jūlijā liecinieces statusā sniegto ziņu faktisko saistību ar [pers. B] inkriminēto noziedzīgo nodarījumu. Līdz ar to apelācijas instances tiesa nav izvērtējusi [pers. B] liecinieces statusā sniegtās liecības atbilstību Kriminālprocesa likuma 130. pantā noteiktajiem pierādījumu pieļaujamības kritērijiem un Senāta judikatūrā paustajām atziņām.

- Apelācijas instances tiesa, nekonstatējot Kriminālprocesa likuma 575. panta pirmās daļas 3. punktā norādīto pirmās instances tiesas pieļauto pārkāpumu, proti, nepamatotu lietas iztiesāšanu, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 465. panta pirmās daļas 2. punktu un atstājot negrozītu pirmās instances tiesas spriedumu, pieļāvusi Kriminālprocesa likuma 566. panta pārkāpumu. Minētais pārkāpums atzīstams par Kriminālprocesa likuma būtisku pārkāpumu šā likuma 575. panta trešās daļas izpratnē, kas novedis pie nelikumīga nolēmuma. Savukārt pirmās instances tiesa, izskatot lietu apsūdzētā prombūtnē, neievērojot Kriminālprocesa likuma 465. panta pirmās daļas 2. punkta prasības, pieļāvusi Kriminālprocesa likuma 575. panta pirmās daļas 3. punktā paredzēto pārkāpumu, kas katrā ziņā izraisa tiesas nolēmuma atcelšanu.

Pirmās instances tiesa lietu iztiesājusi apsūdzētā prombūtnē, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 465. panta pirmās daļas 2. punktu, proti, apsūdzētais atrodas ārvalstī un viņa ierašanos tiesā nav iespējams nodrošināt. Pirmās instances tiesa spriedumā norādījusi, ka no Sodu reģistra informācijas izriet, ka apsūdzētais, iespējams, izcieš 9 gadu brīvības atņemšanas sodu Īrijā, kur notiesāts ar 2017. gada 24. februāra spriedumu (*lietas 2. sējuma 84.-86. lapa*). Tiesa sprieduma motīvu daļā atsaukusies uz Tieslietu ministrijas 2019. gada 13. februārī sniegto informāciju par Īrijas kompetentās iestādes atteikumu izpildīt tiesas lūgumu noskaidrot apsūdzētā atrašanās vietu, kā arī Īrijas kompetentās iestādes norādīto, ka gadījumos, kad nepieciešams noskaidrot apsūdzētās personas atrašanās vietu, vēlams izmantot Interpola palīdzību (*lietas 2. sējuma 116. lapa*). Tiesa arī norādījusi, ka, ņemot vērā Kriminālprocesa likuma 277. panta sestajā daļā un 685. pantā noteikto, apsūdzētajam vairs nevar piemērot drošības līdzekli – apcietinājumu – un izsludināt viņu starptautiskajā meklēšanā.

Kriminālprocesa likuma 575. panta pirmās daļas 3. punktā noteikts, ka Kriminālprocesa likuma būtisks pārkāpums, kas katrā ziņā izraisa tiesas nolēmuma atcelšanu, ir tas, ka lieta izskatīta apsūdzētā prombūtnē, ja apsūdzētā piedalīšanās saskaņā ar šo likumu ir obligāta. Kriminālprocesa likuma 465. panta pirmās daļas 2. punktā noteikts gadījums, kad tiesa var iztiesāt krimināllietu apsūdzētā prombūtnē (*in absentia*), proti, ja apsūdzētais atrodas ārvalstī un viņa ierašanos tiesā nav iespējams nodrošināt. Augstākās tiesas 2017. gada tiesu prakses apkopojumā izteikta atziņa, ka neiespējamība nodrošināt apsūdzētā ierašanos tiesā saistāma ar atzinumu, ka ir izmantoti visi iespējamie saprātīgie tiesiskie risinājumi, tostarp starptautiskās sadarbības pasākumi, tehnisko līdzekļu pielietojums utt., taču tie nav rezultējušies ar apsūdzētā ierašanās tiesā nodrošināšanu. Situācijas, kad apsūdzētā ierašanos nav iespējams nodrošināt, saistāmas ar objektīvi pastāvošiem šķēršļiem [...]. Tās nav saistāmas ar pārejošiem šķēršļiem personas klātesības nodrošināšanai (*Strada-Rozenberga K. Tiesu prakse Kriminālprocesa likuma 464. un 465. panta piemērošanā. Rīga: Augstākā tiesa, 2017, ieteikumu 6. punkts. Pieejams: <http://www.at.gov.lv/lv/judikatūra/tiesu-praksesapkopojumi/kriminaltiesibas>*).

Pirmās instances tiesa nav izsmēlusi visas tās rīcībā esošās iespējas nodrošināt apsūdzētā piedalīšanos tiesas sēdē, pamatojoties uz turpmāk norādītiem argumentiem.

1) Pirmās instances tiesai bija pietiekamas ziņas par to, ka apsūdzētais atrodas brīvības atņemšanas iestādē Īrijā, izciešot viņam piespriesto sodu. Neņemot vērā minētās ziņas, tiesa netika lūgusi Īrijas kompetentajai iestādei videokonferences organizēšanu apsūdzētā dalībai tiesas sēdē. Ziņas par apsūdzētā atrašanos brīvības atņemšanas iestādē Īrijā izrietēja no Vienotās migrācijas iedzīvotāju sistēmas izziņas (*lietas 2. sējuma 63., 65. lapa*) un Sodu reģistra izdrukas (*lietas 2. sējuma 84., 88. lapa*). No Vienotās migrācijas iedzīvotāju sistēmas izziņas konstatējams, ka apsūdzētais savu dzīvesvietu ir deklarējis Īrijā, savukārt no Sodu reģistra izdrukas konstatējams, ka apsūdzētais savā deklarētajā mītnes valstī Īrijā ir sodīts ar brīvības atņemšanu uz 9 gadiem.

2) Pirmās instances tiesa neizmēlēja visus Kriminālprocesa likumā paredzētos līdzekļus, lai nodrošinātu apsūdzētā tiesības uz taisnīgu tiesu. Īrijas kompetentās iestādes atbilde uz pirmās instances tiesas pieprasījumu neizslēdza iespēju apsūdzētajam piedalīties tiesas sēdē. Pirmās instances tiesas Īrijas kompetentajai iestādei nosūtītā vēstule nav uzskatāma par tiesiskās palīdzības lūgumu, bet gan par izziņas pieprasījumu par personas atrašanās vietu. Minētā iemesla dēļ Īrijas kompetentā iestāde pirmās instances tiesai skaidri norādījusi nosacījumus, kurus izpildot, izziņa tiks sniegta. Savukārt pirmās instances tiesa atbilstoši Īrijas kompetentās iestādes norādījumiem izziņu netika pieprasījusi. (*juridiskais pamatojums*)

Par Kriminālprocesa likuma 566. panta piemērošanu Senāta judikatūrā izteikta atziņa, ka likumā paredzēti divi gadījumi, kad apelācijas instances tiesai jāpieņem lēmums par pirmās instances tiesas sprieduma atcelšanu pilnībā vai kādā tā daļā un lieta jānosūta jaunai izskatīšanai pirmās instances tiesā. Proti, ja apelācijas instances tiesa konstatē Kriminālprocesa likuma pārkāpumu, kas katrā ziņā izraisa sprieduma atcelšanu, vai ja apelācijas instances tiesa konstatē citu Kriminālprocesa likuma būtisku pārkāpumu, kuru tā pati nevar novērst, nepārkāpjot apsūdzētā tiesības uz aizstāvību (*Senāta 2019. gada 4. oktobra lēmums lietā Nr. SKK-48/2019, ECLI:LV:AT:2019:1004.11816002812.3.L*). Konstatējot Kriminālprocesa likuma būtisku pārkāpumu, kas katrā ziņā izraisa sprieduma atcelšanu, apelācijas instances tiesai bija jāpieņem lēmums par pirmās instances tiesas sprieduma atcelšanu pilnībā un lieta jānosūta jaunai izskatīšanai pirmās instances tiesā.

37. Kasācijas sūdzības vai protesta iesniedzēja vispārīga nepieņemšana tiesas secinājumiem un lietas iznākumam neliecina par tiesas pieļautiem tiesību normu pārkāpumiem un nerada pamatu kasācijas tiesvedības ierosināšanai.
38. Ja kasācijas sūdzības vai protesta iesniedzējs uzskata, ka kasācijas sūdzības vai protesta izskatīšanai kasācijas kārtībā ir būtiska nozīme judikatūras veidošanā, kasācijas sūdzībā vai protestā to var argumentēti norādīt.

4.3. Senātam izteiktie lūgumi

39. Kasācijas sūdzībā un protestā norāda Senātam izteikto prasību, lūdzot pārsūdzēto nolēmumu grozīt, atcelt pilnībā vai kādā tā daļā (atbilstoši pārsūdzības apjomam, kas norādīts kasācijas sūdzības vai protesta ievaddaļā (sk. vadlīniju [24. punktu](#))) un nosūtīt lietu jaunai izskatīšanai apelācijas vai pirmās instances tiesā vai arī, atceļot nolēmumu pilnībā vai tā daļā, izbeigt kriminālprocesu.

Piemēri

- Lūdzu Vidzemes apgabaltiesas 2022. gada 31. maija spriedumu atcelt pilnībā un lietu nosūtīt jaunai izskatīšanai Vidzemes apgabaltiesā.
- Lūdzu Rīgas apgabaltiesas 2022. gada 27. janvāra spriedumu atcelt daļā par [pers. A] atzīšanu par vainīgu un sodīšanu pēc Krimināllikuma 20. panta otrās daļas, 15. panta ceturtās daļas, 218. panta otrās daļas, par [pers. A] noteikto galīgo sodu un par kaitējuma kompensācijas nenoteikšanu un atceltajā daļā lietu nosūtīt jaunai izskatīšanai Rīgas apgabaltiesā.

40. Kasācijas sūdzības vai protesta iesniedzējs var iesniegt lūgumu par lietas skatīšanu mutvārdu procesā tiesas sēdē. Šāds lūgums kasācijas sūdzībā un protestā jāpamato atsevišķi (Kriminālprocesa likuma [572.](#) pants).

4.4. Pievienotie dokumenti

41. Ja kasācijas sūdzību iesniedz aizstāvis vai pārstāvis, pievieno aizstāvību vai pārstāvību apliecinošu dokumentu. Dokuments, kas apliecina personas tiesības iesniegt kasācijas sūdzību, nav jāpievieno, ja tas jau ir lietas materiālos.
42. Kasācijas protestam pievieno prokurora pilnvarojumu apliecinošu dokumentu, ja pilnvarojums kasācijas protesta iesniegšanai neizriet no lietas materiāliem.

V. Kasācijas sūdzības un protesta iesniegšanas vieta, veids un termiņš

5.1. Kasācijas sūdzības un protesta iesniegšanas vieta

43. Kasācijas sūdzību vai protestu iesniedz tiesai, kas pieņēmusi nolēmumu (Kriminālprocesa likuma [576.](#) pants).

Piemērs

- Rīgas apgabaltiesa taisījusi spriedumu krimināllietā. Kasācijas sūdzībā vai protestā norādāms, ka tas adresēts Senāta Krimināllietu departamentam, bet pati kasācijas sūdzība vai protests iesniedzams Rīgas apgabaltiesā.

5.2. Kasācijas sūdzības un protesta iesniegšanas veids

44. Kasācijas sūdzību vai protestu var iesniegt:

- elektroniski, izmantojot e-adreses pastkastīti jeb oficiālo elektroniskās adreses kontu (piekļuve e-adreses pastkastītei tiek nodrošināta valsts pārvaldes pakalpojumu portālā www.latvija.gov.lv vai citā veidā);
- elektroniski, sūdzību parakstot ar drošu elektronisko parakstu un nosūtot uz tiesas oficiālo elektroniskā pasta adresi;
- nosūtot pa pastu (ja persona atrodas apcietinājumā vai ārstniecības iestādē – nododot apcietinājuma vietas vai ārstniecības iestādes administrācijai);
- tiesā klātienē.

5.3. Kasācijas sūdzības un protesta iesniegšanas termiņš

45. Kasācijas sūdzību vai protestu var iesniegt 10 vai 20 (ja tiesa pagarinājusi pārsūdzības termiņu) dienu laikā pēc dienas, kad kļuvis pieejams pilns tiesas nolēmums (Kriminālprocesa likuma [570.](#) panta pirmā daļa).
46. Kasācijas sūdzības vai protesta iesniegšanas termiņš sākas nākamajā dienā pēc dienas, kad kļuvis pieejams pilns tiesas nolēmums, un termiņš beidzas, iztekot pēdējai diennaktij.
47. Ja termiņa pēdējā diena nav darba diena, par termiņa pēdējo dienu uzskatāma pirmā nākamā darba diena.

Piemēri

- Apelācijas instances tiesas lēmums pieejams 2022. gada 10. jūnijā. Pārsūdzības termiņu (10 dienas) sāk skaitīt no 2022. gada 11. jūnija. Pēdējā diena, kurā var iesniegt kasācijas sūdzību vai protestu, ir 2022. gada 20. jūnijs (pirmdiena).
- Apelācijas instances tiesas lēmums pieejams 2022. gada 12. maijā. Pārsūdzības termiņu (10 dienas) sāk skaitīt no 2022. gada 13. maija. Ņemot vērā, ka termiņa pēdējā diena ir 22. maijs (svētdiena), pēdējā diena, kurā var iesniegt kasācijas sūdzību vai protestu, ir nākamā darba diena – 2022. gada 23. maijs (pirmdiena).

48. Ja lieta apelācijas instances tiesā iztiesāta apsūdzētā prombūtnē (*in absentia*) (pirmās instances tiesā apsūdzētais piedalījies), notiesātais apelācijas instances tiesas nolēmumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 dienu laikā no dienas, kad saņemta nolēmuma kopija (Kriminālprocesa likuma [465.](#) panta otrā un sestā daļa).
49. Pēc noteiktā termiņa iesniegtā kasācijas sūdzība vai protests netiks pieņemts.
50. Ja kasācijas sūdzības vai protesta iesniegšanas termiņš ir nokavēts attaisnojošu iemeslu dēļ, iesniedzējs var lūgt atjaunot termiņu kasācijas sūdzības vai protesta iesniegšanai, lūgumam klāt pievienojot kasācijas sūdzību vai protestu. Lūgumā norāda iemeslus, kāpēc termiņš nokavēts, un pievieno dokumentus, kas apliecina termiņa nokavējuma attaisnojumu.
51. Pēc pārsūdzības termiņa beigām, ne vēlāk kā 10 dienu laikā, kasācijas sūdzības iesniedzējs var iesniegt sūdzības papildinājumus un grozījumus, savukārt kasācijas protesta iesniedzējs vai amatā augstāks prokurors var iesniegt protesta papildinājumus un grozījumus. Kasācijas protesta, kā arī cietušā kasācijas sūdzības grozījumos vai papildinājumos, kas kasācijas kārtībā iesniegti pēc pārsūdzības termiņa beigām, nedrīkst izvirzīt prasību par apsūdzētā stāvokļa pasliktināšanu, ja šāda prasība nav bijusi sākotnējā protestā vai sūdzībā (Kriminālprocesa likuma [579.](#) pants).
52. Kasācijas sūdzības vai protesta papildinājumus un grozījumus iesniegt nevar, ja kasācijas sūdzība vai protests nav iesniegts likumā noteiktajā termiņā.

Papildu informācija par tiesvedību Senātā

Plašāka informācija par Augstāko tiesu un tās darbību atrodama tīmekļa vietnē: www.at.gov.lv

Ieteikumi tiesā elektroniski iesniedzamo dokumentu datnes noformēšanai pieejami: <https://www.elieta.lv/web/#/aktualitates/Oe85de05-9572-49a0-81c5-b4783194b8bb>

Par Senāta nolēmumu meklēšanu:

- Senāta judikatūras nolēmumu arhīvs pieejams: <https://www.at.gov.lv/lv/tiesu-prakse/judikaturas-nolemumu-arhivs>
- Senāta nolēmumi pieejami arī <https://manas.tiesas.lv/eTiesasMvc/lv/nolemumi> (Latvijas Tiesu nolēmumu portālā) un <https://likumi.lv/> (Latvijas tiesību aktu portālā pie konkrētās tiesību normas).

Informācija par to, kā sekot lietas virzībai Senātā, pieejama: <https://www.at.gov.lv/lv/tiesvediba/ka-sekot-lietas-virzibai>

KASĀCIJAS SŪDZĪBA

[Lietas numurs]

Senāta Krimināllietu departamentam

[Sūdzības iesniedzēja procesuālais statuss, vārds, uzvārds, pasta adrese, kurā persona būs sasniedzama

(juridiskajai personai – tās nosaukums, reģistrācijas numurs un juridiskā adrese)]

[Ja sūdzības iesniedzējs piekrīt elektroniskai saziņai ar tiesu, norāda arī elektronisko adresi]

[Ja sūdzību iesniedz pārstāvis vai aizstāvis, norāda arī pārstāvamās vai aizstāvamās personas procesuālo statusu, vārdu, uzvārdu]

Ievaddaļa

[sk. vadlīniju 4.1. sadaļu]

Kasācijas sūdzības pamatojums

[sk. vadlīniju 4.2. sadaļu]

Senātam izteiktie lūgumi

[sk. vadlīniju 4.3. sadaļu]

Pievienotie dokumenti

[sk. vadlīniju 4.4. sadaļu]

[Kasācijas sūdzības parakstīšanas datums]

[Paraksts un tā atšifrējums]

1. pielikums Kasācijas sūdzības veidlapa